

JAŽŃ

Archetypy w organizacjach

Jaźń

Cień

Anima i Animus

Persona

Mędrzec

Król

Poszukiwacz Przygód

Szachraj

Wieczne Dziecko

Gaja

Kosmogonia

Soteriologia

Czas Mesjański

Teza 3: Kronikarz, który opowiada o wydarzeniach bez rozróżnienia między tym, co wielkie, a tym, co małe, wyjaśnia prawdę, że nic, co się kiedykolwiek wydarzyło, nie może być przekazane jako zagubione w historii. Prawdziwa przeszłość w pełni spotkałaby tylko zmartwychwstałą ludzkość [erlösten Menschheit, odkupiony]. [...]

Teza 6: W każdej epoce należy podjąć próbę ponownego wyzwolenia tradycji z konformizmu, który jest w stanie go obezwładnić. (Walter Benjamin, *O pojęciu historii*)

Jaźń

- Łączy świadomość z nieświadomością
- Centrum wolnej woli i podejmowania decyzji dla pełnej osobowości
- Może być poznana tylko częściowo, ale jest w pełni doświadczana

Jaźń

Jako koncepcja empiryczna, jaźń określa cały zakres zjawisk psychicznych u [ludzi]. Wyraża jedność osobowości jako całości [...] jest to koncepcja transcendentalna, ponieważ zakłada istnienie nieświadomych czynników na podstawie empirycznej, a tym samym charakteryzuje byt, który można opisać tylko częściowo, ale z drugiej strony pozostaje nadal niepoznawalny i nieograniczony (Carl Gustav Jung).

Indywiduacja

- Poznaj siebie
- Życie niezbadane nie jest warte przeżycia (Sokrates)
- Uwaga
- Nie umieramy tylko o tyle, o ile jesteśmy jednokrotni (C G Jung)

Michelangelo Buonarroti

Emancypacja

- Więcej niż *ego* – wyjście poza nie
- Oświecenie
- Oswobodzenie
- Różnienie się, unikalność
- *Całość to więcej niż suma jej części (Arystoteles)*

Aristotle by Lysippus

Ciemna strona: Ego

How frozen and how faint I then
became,
Ask me not, reader! for I write it not,
Since words would fail to tell thee of
my state.

I was not dead nor living. Think
thyself

If quick conception work in thee at
all,

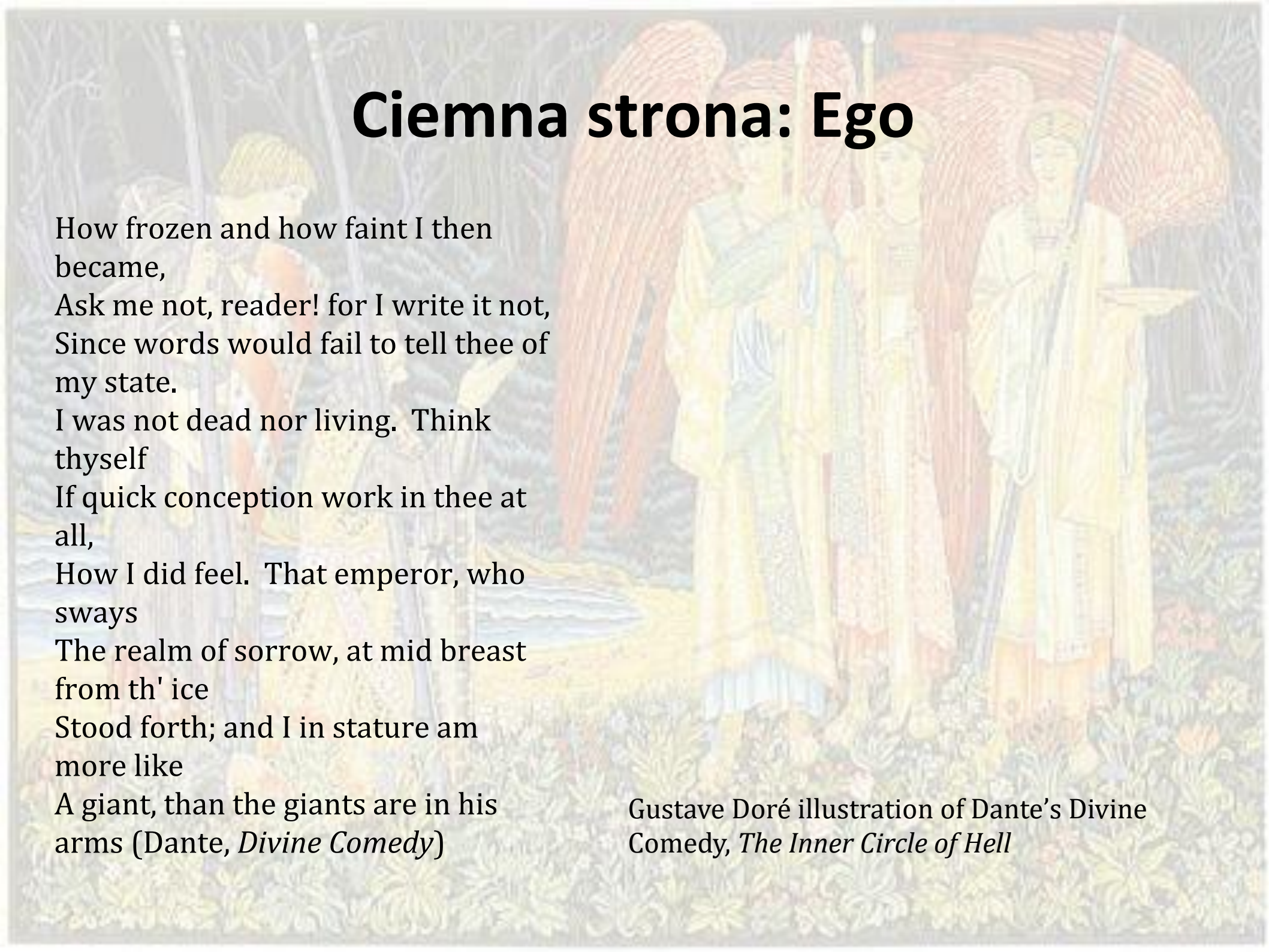
How I did feel. That emperor, who
sways

The realm of sorrow, at mid breast
from th' ice

Stood forth; and I in stature am
more like

A giant, than the giants are in his
arms (Dante, *Divine Comedy*)

Gustave Doré illustration of Dante's *Divine Comedy*, *The Inner Circle of Hell*

Przykłady

- Hamlet Williama Szekspira
- Ulisses Jamesa Joyce'a
- *Cogito ergo sum* René Descartes

Descartes by Frank Hals

Organizacje jako superosoby

- Tożsamość organizacji jest definiowana przez jej ciągłość w czasie i przestrzeni, spójność jej ról i poczucie sprawczości (Alvesson, 1994)
- Organizacja jest przedstawiana jako superosoba wyposażona we własne motywacje, postawy i cechy (Czarniawska, 1997)

René Magritte

Organizacja jako więzienie psychiczne

Panopticon:

„Powinniśmy wszak przyznać, że władza wytwarza wiedzę (a nie tylko poprzez zachęcanie, ponieważ służy władzy, poprzez zastosowanie jej, ponieważ jest użyteczna); że władza i wiedza bezpośrednio implikują się; że nie ma relacji władzy bez współzależnej struktury pola wiedzy ani żadnej wiedzy, która nie zakłada i nie stanowi jednocześnie relacji władzy” (Michel Foucault)

Maurits Cornelis Escher

Organizacja jako więzienie psychiczne

Michael Pratt (2000):
organizacja budująca
swoją kulturę poprzez
modelowanie jej na
ideologicznej fortecy,
która ma być bezpieczną i
nieprzeniknioną ochroną
przed wszelkimi atakami z
zewnątrz.

Nicolas Harou-
Romain

Emancypacja

Każda rzecz ma swój czas, i każde przedsięwzięcie ma swój czas pod niebem.

Jest czas rodzenia i czas umierania; czas sadzenia, i czas wycinania tego, co sadzono;

Czas zabijania, i czas leczenia; czas rozwalania, i czas budowania;

Czas płaczu, i czas śmiechu; czas smutku, i czas skakania;

Czas rozrzucania kamieni, i czas zbierania kamieni; czas obłąpania, i czas oddalenia się od obłąpania;

Czas szukania, i czas stracenia; czas chowania, i czas odrzucenia;

Czas rozdzierania, i czas zszywania; czas milczenia, i czas mówienia;

Czas miłowania, i czas nienawidzenia; czas wojny, i czas pokoju.

(Księga Eklezjasty, 3:1-8)

Learning as Organizational Liberation

An Ecology of Mind

Gregory Bateson (1972):
deutero-learning, wyższy
poziom uczenia się, który
odnosi się do organizacji
procesu uczenia się, czyli
uczenia się, jak się uczyć.

Learning

Chris Argyris i Donald Schön
(1978), trzy poziomy uczenia się:

- pojedyncza pętla – ustalanie standardów i miar, by je wypełnić (termostat)
- podwójna pętla – identyfikacja błędów w miarach i celach i dostosowanie do potrzeb
- potrójna pętla – uczenie się na błędach, ustalanie nowych celów i priorytetów; uczenie jak się uczyć

Samorealizacja

Abraham Maslow (1962):

Osoba samorealizująca się
nie bierze niczego za pewnik,
umie żyć w teraźniejszości,
nie zapominając o
przeszłości i nie tracąc
umiejętności planowania
przyszłości.

Katarzyna Korzeniecka

Mihály Csíkszentmihályi
(1990), *flow*, przepływ:

- sprzyja twórczości i codziennej pracy
- zatracenie poczucia czasu i miejsca
- intensywna świadomość wykonywanej pracy
- natychmiastowe wykrywanie błędów

